

Inventarisatie

Wetsvoorstel AI Act

Op zoek naar input van het MKB

Voor wie geldt deze verordening?

Bedrijven in alle sectoren kunnen met deze wetgeving te maken krijgen. Het wetsvoorstel reguleert het op de markt brengen en in gebruik nemen van AI-systemen die een hoog risico hebben om psychische en/of fysieke schade toe te brengen aan mensen of inbreuk maken op onze Europese waarden en normen.

Aan welke plichten moet ik voldoen?

Dat hangt ervan af of je AI-systeem in de categorie 'hoog-risico' valt. Een dergelijk systeem moet, voordat het op de markt gebracht mag worden of in gebruik genomen mag worden, aan diverse plichten voldoen. Providers, producenten, importeurs, distributeurs en gebruikers hebben allemaal eigen verplichtingen. (Artikelen 16 t/m 23, 26, 27, 28 en 29 gaan daarop in.) Je kunt hierbij voor de provider denken aan de verplichting om een conformiteitsbeoordeling uit te voeren (conform artikel 19 en 43 van de AI Act), voordat het systeem op de markt wordt gebracht. Daarvan een verklaring op te stellen en het systeem van een CE markering te voorzien. Dat geldt ook voor producenten. Importeurs moeten kijken of een dergelijke beoordeling is uitgevoerd, de technische documentatie correct is en de CE markering is bevestigd, met de juiste gebruikers documentatie en instructies. En distributeurs moeten dat voorgaande ook nagaan, en zo nodig zorgen dat de provider of importeur alsnog zorgen dat het systeem aan de wettelijke vereisten voldoet.

Welke aandachtspunten zijn er in het algemeen?

De AP wordt waarschijnlijk toezichthouder. De AI Act gaat over data en niet zozeer over persoonsgegevens. Dat is opvallend. Een andere overweging heeft te maken met de ambitie zelf: meer transparantie van en controle op algoritmen. Los van wat we precies onder algoritmen verstaan: ze hebben vaak niets met privacy van doen en zitten vrijwel overal (in). Het is de vraag of de geformuleerde ambitie realistisch bij deze specifieke toezichthouder kan worden belegd.

Verder heeft de AP zelf al aangegeven dat zij haar werkzaamheden in het kader van de AVG niet aan kan. Als daar nog een Verordening bijkomt is de vrees dat de organisatie verstopt raakt.

De AP moet volgens artikel 53 van de AI Act toezichthouden op AI-experimenten die in sandboxes plaatsvinden. Ook hier speelt het capaciteitsvraagstuk. Daar komt bij dat sandboxes aan veel regelgeving moeten voldoen, waardoor het praktisch nut ondergraven wordt.

Daarnaast het belang van ministeriële verantwoordelijkheid en parlementaire controle. Met het uitdijend arsenaal aan toezichthouders en activiteiten die daar worden belegd, kalft de ruimte voor ministeriële verantwoordelijkheid af. Kortom, voor een adequate (parlementaire) controle op – en daarmee vooral ook maatschappelijk debat over – het gebruik van algoritmen lijkt de AP niet de meest logische keuze.

De definitie van onder andere: AI systemen, en 'hoog-risico' is breed. Mogelijk dat het toepassingsgebied daarmee te ruim is. Met deze brede definitie en de brede definitie van wat een hoog-risico AI systeem is, hebben meer AI-toepassingen met deze plichten te maken, dan mogelijk de bedoeling is.

Criteria op basis waarvan de EC een AI-systeem als 'hoog risico' kan aanmerken, zijn vaag geformuleerd.

Overlap met andere bestaande wetgeving, zoals de AVG. Hoe verhoudt e.e.a. zich tot elkaar.

Welke aandachtspunten zijn er voor het MKB?

De hoogte van de boetes (minimaal 30 miljoen euro), lijkt betrekking te hebben op de grote tech bedrijven, maar geen rekening te houden met startups en het MKB.

Waar deel ik mijn aandachtspunten?

Waar denken jullie tegen aan te gaan lopen? Laat het ons per e-mail weten via: juristen@nldigital.nl, joostvente@nldigital.nl of henkbethlehem@nldigital.nl. Met deze inventarisatie gaan wij kijken hoe wij jullie c.q. onze MKB leden het beste kunnen helpen.